

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Strategiczne partnerstwa energetyczne – - spółdzielnie energetyczne

Arkadiusz Piotrowski

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 696173. Disclaimer: The sole responsibility for the content of this material lies with the authors. It does not necessarily represent the views of the European Union, and neither EASME nor the European Commission are responsible for any use of this material.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Spółdzielnie energetyczne

Rozwój OZE stał się jednym z filarów **Polityki energetycznej Polski do 2030 r.**

W ramach tej polityki jednym z celów Polski jest

wzrost udziału OZE w finalnym zużyciu energii, co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku

oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Spółdzielnie energetyczne

Istotnym elementem rozwoju energetyki odnawialnej jest **wspieranie rozwoju rozproszonej generacji prosumenckiej,**

tj. relatywnie małych OZE zlokalizowanych blisko odbiorców energii wytwarzających energię **przede wszystkim (ale nie tylko) na własne potrzeby.**

Spółdzielnie energetyczne

Art. 3 ustawy o OZE

Podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie – Prawo energetyczne, **z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej:**

- 1) w mikroinstalacji;**
- 2) w małej instalacji;**
- 3) z biogazu rolniczego;**
- 4) wyłącznie z biopłynów.**

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Mikroinstalacja – instalacja odnawialnego źródła energii

o **łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej** nie większej niż 40 kW,
przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym
niższym niż 110 kV

lub o **mocy osiągalnej cieplnej** w skojarzeniu nie większej niż 120 kW;

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Mała instalacja – instalacja odnawialnego źródła energii

o **łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej** większej niż 40 kW i nie większej niż 200 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV

lub o **mocy osiągalnej cieplnej** w skojarzeniu większej niż 120 kW i nie większej niż 600 kW;

Spółdzielnie energetyczne

Art. 2. pkt 33a ustawy o OZE

**Spółdzielnia energetyczna – spółdzielnia w rozumieniu ustawy –
Prawo spółdzielcze, której przedmiotem działalności jest
wytwarzanie:**

- 1) Energii elektr. w instalacjach OZE o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej **niż 10 MW** lub,
  - 2) Biogazu w instalacjach OZE o rocznej wydajności nie większej niż 40 mln m³ lub
  - 3) Ciepła w instalacjach OZE o łącznej mocy osiągalnej w skojarzeniu nie większej niż 30 MWt
- **i równoważenie zapotrzebowania**, dystrybucji lub obrotu energii elektr., biogazu lub ciepła na potrzeby własne spółdzielni i jej członków przyłączonych do zdefiniowanej obszarowo sieci dystrybucyjnej o napięciu niższym niż 110 kV lub dystrybucyjnej sieci gazowej lub sieci ciepłowniczej na obszarze **gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich.**

Spółdzielnie energetyczne

Art. 4. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest **osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną**, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – **wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.**

Art. 1. § 1 Prawa Spółdzielczego

Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w **interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.**

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Inwestycje w OZE może realizować każda osoba fizyczna.

np. kilka paneli fotowoltaicznych na dachu własnego domu czy budynku gospodarczego pozwala na samodzielne wytwarzanie energii elektrycznej.

Nie wszyscy mają dostateczne środki finansowe na realizację nawet najmniejszych instalacji OZE.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Im mniejsza instalacja, tym jej cena jest relatywnie wyższa w stosunku do instalacji o większych mocach.

Wtedy potrzeba **dłuższego okresu na zwrot zainwestowanego kapitału**.

Odpowiedzią na te problemy może być **wspólna inwestycja w OZE większej liczby prosumentów**.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Optymalną formą realizacji wspólnych inwestycji w OZE jest **spółdzielnia energetyczna**.

Model ten stosowany jest w innych krajach europejskich (Niemcy, Dania, Holandia, Wielka Brytania, Austria, Szwecja)

Szczególnie popularny jest w Niemczech, gdzie istnieje już blisko 900 takich spółdzielni.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Zalety spółdzielni energetycznych:

- Możliwość zebrania kapitału przez kilka osób w celu realizacji wspólnej inwestycji w OZE;
- Możliwość budowy większego i tym samym bardziej opłacalnego źródła niż indywidualne instalacje pojedynczych prosumentów;
- Ograniczenie odpowiedzialności finansowej członków za zobowiązania spółdzielni do wysokości wniesionego udziału;

Spółdzielnie energetyczne

Zalety spółdzielni energetycznych:

- Zapewnianie realnego wpływu członków na funkcjonowanie spółdzielni dzięki demokratycznej strukturze wewnętrznej – każdy członek ma co do zasady jeden głos bez względu na liczbę posiadanych udziałów i może być wybierany do organów spółdzielni;
- Dzięki równej sile głosu każdego członka, odporność spółdzielni na ewentualne wrogie przejęcie przez inwestora komercyjnego;

Spółdzielnie energetyczne

Zalety spółdzielni energetycznych:

- Łatwość założenia i funkcjonowania w porównaniu do innych osób prawnych (spółek);
- Brak wymogu co do minimalnej wysokości kapitału;
- Transparentność działalności dzięki kontroli rady nadzorczej, w skład której wchodzi przede wszystkim członkowie spółdzielni oraz dzięki obowiązkowej lustracji pod kątem legalności, gospodarności i rzetelności całej działalności spółdzielni;

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Zalety spółdzielni energetycznych:

- Wytwarzanie taniej energii na własne potrzeby członków spółdzielni z możliwością sprzedaży nadwyżki tej energii po gwarantowanej sztywnej cenie;
- Wzmacnianie więzi w ramach lokalnych społeczności poprzez wspólną realizację przedsięwzięcia dla wspólnego dobra;
- Działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju lokalnej społeczności poprzez angażowanie w projekt lokalnych przedsiębiorców i rzemieślników;

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Zalety spółdzielni energetycznych:

- Realne przyczynienie się do ochrony środowiska oraz dywersyfikacji źródeł energii, a tym samym bezpieczeństwa energetycznego najbliższej okolicy i całego kraju;
- Budowa niezależności energetycznej umożliwiającej uniezależnienie od cen energii wytwarzanej ze źródeł konwencjonalnych.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Liczba założycieli spółdzielni nie może być **mniejsza od dziesięciu**, jeżeli założycielami są **osoby fizyczne**,

i **trzech**, jeżeli założycielami są **osoby prawne**.

Osoby zamierzające założyć spółdzielnię (założyciele) **uchwalają statut** spółdzielni, potwierdzając jego przyjęcie przez złożenie pod nim swoich podpisów, oraz dokonują wyboru organów spółdzielni, których wybór należy w myśl statutu do kompetencji walnego zgromadzenia, lub komisji organizacyjnej w składzie co najmniej trzech osób.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Statut może być sporządzony w **zwykłej formie pisemnej**.

Spółdzielnia podlega obowiązkowi **wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego**. Wniosek o wpis składa zarząd spółdzielni do sądu właściwego miejscowo ze względu na siedzibę spółdzielni.

Z chwilą wpisu do rejestru spółdzielnia nabywa **osobowość prawną**.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Brak jest wymogu odnośnie do minimalnej wysokości kapitału spółdzielni ani wysokości lub liczby udziałów wnoszonych przez członków.

Powyższe kwestie można swobodnie uregulować w statucie.

Członek spółdzielni obowiązany jest do wniesienia wpisowego oraz zdeklarowania udziałów stosownie do postanowień statutu.

Członek spółdzielni przed ustaniem członkostwa nie może żądać zwrotu wpłat dokonanych na udziały.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Spółdzielnia prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego przy zapewnieniu korzyści członkom spółdzielni.

Zysk spółdzielni, po pomniejszeniu o podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe stanowi nadwyżkę bilansową.

Zasady podziału nadwyżki bilansowej pomiędzy członków spółdzielni określa statut.

Co do zasady o udziale w nadwyżce bilansowej spółdzielni decyduje liczba posiadanych udziałów.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Spółdzielnia jest odrębną osobą prawną, także od jej członków.

Członkowie spółdzielni nie odpowiadają wobec wierzycieli spółdzielni za jej zobowiązania i uczestniczą w pokrywaniu jej strat do wysokości zadeklarowanych udziałów.

Spółdzielnia odpowiada za swoje zobowiązania całym majątkiem.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Prawa i obowiązki wynikające z członkostwa w spółdzielni są dla **wszystkich członków równe**.

Co do zasady **każdy członek ma jeden głos** bez względu na liczbę posiadanych udziałów.

Członek spółdzielni ma **prawo uczestniczenia** w walnym zgromadzeniu, wybierania i bycia wybieranym do organów spółdzielni, otrzymywania odpisu statutu i regulaminów, zaznajamiania się z uchwałami organów spółdzielni, protokołami obrad organów, protokołami lustracji, rocznymi sprawozdaniami finansowymi, umowami zawieranymi przez spółdzielnię z osobami trzecimi, **żądania rozpatrzenia** przez właściwe organy spółdzielni wniosków dotyczących jej działalności, **udziału w nadwyżce bilansowej oraz do świadczeń spółdzielni w zakresie jej statutowej działalności**.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Organy spółdzielni:

walne zgromadzenie, rada nadzorcza i zarząd.

Zgromadzenie jest najwyższym organem spółdzielni.

Rada nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór na działalnością spółdzielni i mogą być do niej wybierani wyłącznie członkowie, przy czym jeżeli członkiem jest osoba prawna, do rady może być wybrana również osoba niebędąca członkiem spółdzielni wskazana przez tę osobę prawną.

Zarząd spółdzielni kieruje jej działalnością i reprezentuje ją na zewnątrz. Skład i liczbę członków zarządu określa statut.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Członek spółdzielni energetycznej może wystąpić z niej za pisemnym wypowiedzeniem, przy czym termin i okres wypowiedzenia określa statut.

Spółdzielnia energetyczna może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka.

Statut określa przyczyny wykluczenia i wykreślenia.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Spółdzielnie energetyczne

Spółdzielnie energetyczne mogą działać w formule systemu wydzielonego, bez obowiązku (pod pewnymi warunkami) zatwierdzania taryf i planów rozwojowych przez URE

Zamknięty system dystrybucyjny – do 1000 odbiorców.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Spółdzielnie energetyczne

**Jako koordynator Klastra
energetycznego**

A polski ustawodawca????

**- trwają prace na poprawą
uwarunkowań prawnych klastrów
energii**

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

www.mae.com.pl

